

УДК 351:352:005.21

[https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1\(23\)-440-450](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-1(23)-440-450)

Бельська Тетяна Валентинівна доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри менеджменту і публічного адміністрування, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, <https://orcid.org/0000-0002-2792-4700>

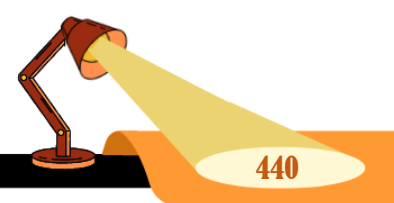
Коляда Тетяна Анатоліївна кандидат юридичних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації, Національний фармацевтичний університет, <https://orcid.org/0000-0002-6929-8939>

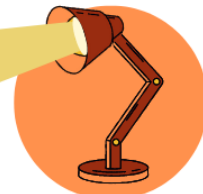
Швед Аліна Борисівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і публічного адміністрування, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, <https://orcid.org/0000-0002-4687-1544>

ПРИНЦИПИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ МІСЦЕВОЇ ПОЛІТИКИ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню принципів публічного управління та особливостей їх реалізації в діяльності територіальних громад в умовах сучасних трансформаційних процесів. Актуальність дослідження зумовлена посиленням ролі місцевого самоврядування у забезпеченні сталого розвитку територій, необхідністю підвищення ефективності місцевої політики та впровадження підходів, орієнтованих на результат, прозорість і участь громадськості. Метою статті є узагальнення теоретичних підходів до визначення принципів публічного управління та аналіз практичних викликів їх імплементації на місцевому рівні, а також обґрунтування напрямів удосконалення управлінських механізмів у територіальних громадах.

У процесі дослідження розкрито зміст і значення ключових принципів публічного управління, зокрема законності, відкритості, підзвітності, ефективності, орієнтації на потреби громади та партнерської взаємодії. Проаналізовано інституційні та кадрові обмеження, що проявляються у недостатній управлінській спроможності органів місцевого самоврядування, дефіциті професійно підготовлених кадрів і обмежених можливостях їхнього розвитку. Окрему увагу приділено фінансовим та організаційним чинникам, які впливають на реалізацію

принципів публічного управління, зокрема ресурсним обмеженням, нерівномірності бюджетного забезпечення та недосконалості організаційних процедур.

Обґрунтовано, що ефективно впровадження принципів публічного управління потребує комплексного підходу, який поєднує інституційні зміни, модернізацію управлінських структур, розвиток людського капіталу та використання сучасних управлінських інструментів. Зроблено висновок, що системна реалізація принципів публічного управління сприяє підвищенню якості управлінських рішень, зміцненню довіри громадян до місцевої влади та формуванню передумов сталого розвитку територіальних громад.

Ключові слова: публічне управління, розвиток територіальних громад, територіальні громади, механізми публічного управління; децентралізація, місцеве самоврядування, реформа, адміністративно-територіальний устрій, інституційна спроможність, стратегічне планування, управлінська ефективність, місцева політика.

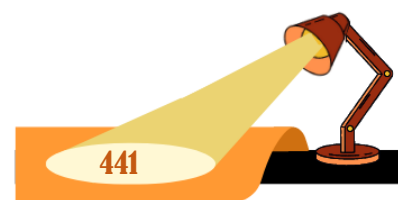
Bielska Tetiana Valentynivna Doctor of Science in Public Administration, Professor, Professor of the Department of Management and Public Administration, O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0002-2792-4700>

Koliada Tetiana Anatoliivna PhD, Associate Professor, Associate Professor at the institution of higher education, Department of Management, Marketing, and Quality Assurance in Pharmacy, National University of Pharmacy, <https://orcid.org/0000-0002-6929-8939>

Shved Alina Borysivna Candidate of Economic Sciences, Docent, Associate Professor of the Department of Management and Public Administration, O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0002-4687-1544>

PRINCIPLES OF PUBLIC GOVERNANCE IN THE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES AS THE BASIS OF EFFECTIVE LOCAL POLICY

Abstract. The article is devoted to the study of the principles of public administration and the peculiarities of their implementation in the activities of territorial communities under current transformational conditions. The relevance of the research is determined by the growing role of local self-government in ensuring sustainable territorial development, the need to enhance the effectiveness of local policy, and the introduction of result-oriented, transparent, and participatory governance approaches. The purpose of the article is to generalize theoretical

approaches to defining the principles of public administration, analyze practical challenges of their implementation at the local level, and substantiate directions for improving governance mechanisms within territorial communities.

The study reveals the content and significance of key principles of public administration, including legality, openness, accountability, efficiency, community-oriented governance, and partnership interaction. Institutional and human resource constraints are analyzed, particularly insufficient managerial capacity of local self-government bodies, a shortage of professionally trained personnel, and limited opportunities for their continuous development. Special attention is paid to financial and organizational factors influencing the implementation of public administration principles, such as resource constraints, uneven budgetary capacity of communities, and imperfections in organizational procedures.

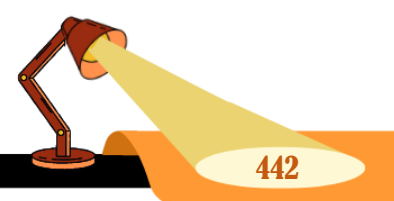
It is substantiated that effective implementation of public administration principles requires a comprehensive approach that combines institutional reforms, modernization of governance structures, development of human capital, and the application of modern management tools. The article concludes that the systematic application of public administration principles contributes to improving the quality of managerial decision-making, strengthening public trust in local authorities, and creating prerequisites for sustainable development of territorial communities.

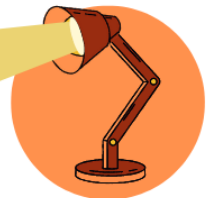
Keywords: public governance, territorial community development, territorial communities, public governance mechanisms, decentralization, local self-government, reform, administrative-territorial structure, institutional capacity, strategic planning, managerial efficiency, local policy.

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації системи публічного управління в Україні питання розвитку територіальних громад набуває особливої актуальності. Реалізація реформи децентралізації, зміна адміністративно-територіального устрою, розширення повноважень органів місцевого самоврядування та зростання відповідальності за соціально-економічний розвиток територій зумовлюють потребу у формуванні ефективної місцевої політики, заснованої на чітко визначених принципах публічного управління.

Водночас практика функціонування територіальних громад засвідчує наявність низки системних проблем, пов'язаних із фрагментарністю управлінських рішень, недостатньою узгодженістю стратегічних і тактичних цілей, обмеженою участю громадськості у процесах прийняття рішень, а також нерівномірністю інституційної та фінансової спроможності громад. Значною мірою це зумовлено недосконалістю застосування базових принципів публічного управління, зокрема принципів субсидіарності, прозорості, підзвітності, сталості та орієнтації на результат.

Додатковим викликом для системи місцевого управління стали умови воєнного стану, які загострили потребу в адаптивності управлінських механізмів.

мів, швидкому прийнятті рішень та збереженні спроможності територіальних громад забезпечувати базові публічні послуги. За таких обставин принципи публічного управління мають виступати не декларативними орієнтирами, а практичним інструментарієм формування ефективної місцевої політики розвитку.

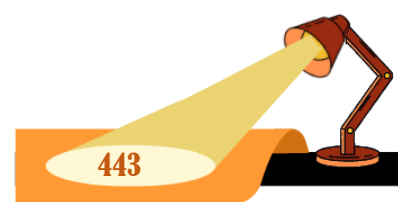
Незважаючи на наявність значного масиву наукових досліджень у сфері публічного управління та місцевого самоврядування, питання системного осмислення принципів публічного управління розвитком територіальних громад саме в контексті їх ролі як основи ефективної місцевої політики потребує подальшого наукового обґрунтування. Це зумовлює актуальність дослідження, спрямованого на уточнення змісту та практичного значення принципів публічного управління в процесах розвитку територіальних громад.

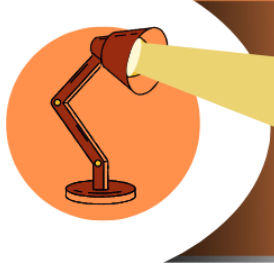
Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика принципів публічного управління та їхнього впливу на ефективність місцевої політики перебуває в центрі уваги як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. У наукових роботах наголошується, що реалізація принципів *good governance* – доброго врядування – є фундаментальною передумовою демократії та ефективного управління на місцевому рівні. Зокрема, дослідження показують, що принципи прозорості, підзвітності, участі і відкритості сприяють зміцненню демократії та залученню громадян до процесів ухвалення рішень, що безпосередньо впливає на якість місцевої політики та довіру до органів влади [1].

Українські науковці також активно аналізують застосування принципів публічного управління в контексті розвитку громад. У дослідженні Гончарук та Чередніченко підкреслено, що такі принципи як активна участь громади в прийнятті рішень, відкритість та доступ до інформації, підзвітність та баланс приватних і публічних інтересів – мають стати основою сучасної моделі управління територіальними громадами, особливо в умовах цифровізації публічного управління [2].

У широкому теоретичному контексті аналіз принципів публічного управління здійснюється також у сфері забезпечення сталого розвитку та соціального прогресу, де автори розглядають взаємозв'язок базових цінностей суспільства (свободи, соціальної справедливості, миру) з управлінськими принципами, що мають забезпечувати баланс між індивідуальними правами і загальними суспільними інтересами [3].

Крім того, окремі праці досліджують застосування принципів публічного управління в специфічних адміністративних контекстах. Наприклад, вивчення принципів публічного управління у сфері енергетичного забезпечення територіальних громад показує, що для ефективного вирішення прикладних завдань також потрібне системне дотримання загальних управлінських принципів разом із врахуванням локальних особливостей та потреб [4].

Значний внесок у розуміння принципів публічного управління також роблять концептуальні роботи з good governance у сільському та регіональному управлінні. Дослідження у сфері місцевої адміністрації вказують на шість ключових принципів (своєрідність, інклюзивність, легітимність, участь, результативність, прозорість і підзвітність), які забезпечують підґрунтя для підвищення ефективності місцевого врядування та логічно інтегруються у контексти розвитку громад [5].

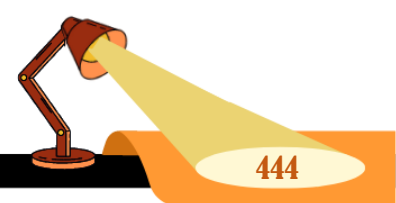
Таким чином, існуючі наукові підходи вказують на те, що принципи публічного управління є не лише теоретичною категорією, а й практичним інструментом, який визначає якість місцевої політики, залучення громадян до управління, прозорість дій влади та ефективність адміністрування на рівні територіальних громад. Водночас потреба у систематизації, адаптації та інтегрованому застосуванні принципів саме в українському контексті розвитку громад залишається предметом подальших досліджень, що й обумовлює актуальність обраної теми.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні та систематизації принципів публічного управління розвитком територіальних громад, а також у визначенні їх ролі як основи формування ефективної місцевої політики в умовах децентралізації, адміністративно-територіальної реформи та зростання складності соціально-економічних викликів.

Виклад основного матеріалу. Принципи публічного управління становлять фундаментальну основу функціонування системи управління на всіх рівнях публічної влади, зокрема у сфері розвитку територіальних громад. У науковому розумінні принципи публічного управління трактуються як базові, нормативно та ціннісно зумовлені положення, що визначають спрямованість, зміст і межі управлінської діяльності органів публічної влади. Вони відображають суспільні очікування щодо належного врядування, закріплюють демократичні стандарти управління та забезпечують узгодженість управлінських рішень із публічними інтересами.

Нормативно-ціннісна природа принципів публічного управління полягає в їхньому подвійному характері. З одного боку, вони закріплюються в положеннях Конституції України, законодавстві про місцеве самоврядування, державну службу, антикорупційних та стратегічних документах, з іншого – відображають загальноновизнані цінності демократичного врядування: законність, відкритість, підзвітність, ефективність, участь громадян і орієнтацію на сталий розвиток. Саме ця поєднана нормативно-ціннісна сутність зумовлює регулятивну роль принципів у формуванні та реалізації місцевої політики.

У системі місцевої політики принципи публічного управління виконують системоутворюючу функцію, оскільки визначають логіку прийняття управлінських рішень, пріоритети розвитку територіальних громад та механізми взаємодії

органів місцевого самоврядування з громадськістю, бізнесом і іншими стейкхолдерами. Вони забезпечують єдність стратегічних і оперативних рішень, сприяють узгодженню цілей соціально-економічного розвитку з реальними ресурсними можливостями громад і знижують ризики фрагментарності місцевої політики.

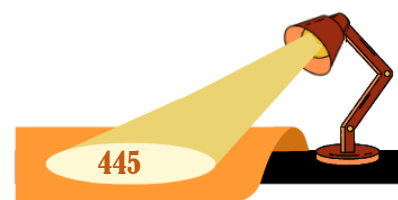
Результативність місцевого розвитку значною мірою залежить від того, наскільки послідовно та системно принципи публічного управління інтегровані в управлінську практику територіальних громад. Дотримання принципів законності, системності, підзвітності та прозорості безпосередньо впливає на якість управлінських рішень, їх обґрунтованість і суспільну легітимність. Водночас порушення або формальний характер реалізації принципів призводять до зростання управлінських ризиків, зниження довіри населення та неефективного використання ресурсів.

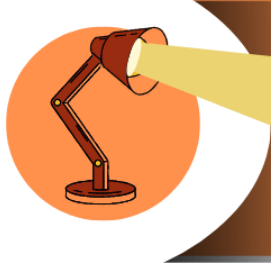
Принципи публічного управління виступають інструментом підвищення якості управлінських рішень, оскільки орієнтують органи місцевого самоврядування на використання аналітичних підходів, залучення громадян до процесів прийняття рішень і врахування довгострокових наслідків управлінських дій. Зокрема, принципи участі, субсидіарності та партнерства сприяють більш точному визначенню потреб громади та підвищують ефективність реалізації місцевих програм і проєктів.

У контексті сталого розвитку територіальних громад принципи публічного управління набувають стратегічного значення. Вони забезпечують баланс між економічними, соціальними та екологічними цілями розвитку, формують передумови для інституційної стабільності та підтримують безперервність місцевої політики незалежно від кадрових чи політичних змін. Таким чином, принципи публічного управління виступають не лише нормативною основою місцевої політики, а й ключовим чинником досягнення сталих і вимірюваних результатів розвитку територіальних громад [6].

Класифікація принципів публічного управління розвитком територіальних громад є необхідною передумовою для системного осмислення їх ролі у формуванні та реалізації ефективної місцевої політики. Узагальнення наукових підходів дозволяє виокремити загальноуправлінські, специфічні для місцевого розвитку та сучасні принципи публічного управління, які у своїй сукупності формують цілісну методологічну основу управління розвитком громад.

Загальноуправлінські принципи публічного управління мають універсальний характер і застосовуються на всіх рівнях публічної влади, включаючи рівень територіальних громад. Принцип законності забезпечує відповідність управлінських рішень нормам чинного законодавства та гарантує дотримання прав і свобод громадян у процесі реалізації місцевої політики. Принцип системності орієнтує органи місцевого самоврядування на комплексний підхід до розвитку

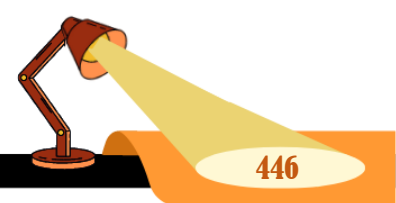

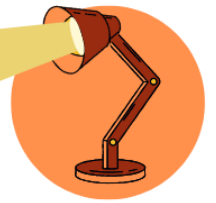
громади, узгодження стратегічних, програмних і бюджетних рішень та врахування взаємозв'язків між соціально-економічними, просторовими й інституційними чинниками. Підзвітність як базовий принцип публічного управління сприяє підвищенню прозорості діяльності органів місцевого самоврядування, формуванню довіри населення та забезпеченню контролю за результатами управлінських рішень. Водночас принцип ефективності зумовлює орієнтацію місцевої політики на досягнення конкретних результатів із оптимальним використанням наявних ресурсів, що є особливо важливим в умовах обмежених фінансових можливостей територіальних громад [7].

Поряд із загальноуправлінськими принципами важливе місце у системі публічного управління займають специфічні принципи розвитку територіальних громад, які відображають особливості місцевого рівня управління та безпосередню орієнтацію на потреби населення. Принцип субсидіарності передбачає передання повноважень і відповідальності на найближчий до громадян рівень, що сприяє підвищенню якості управлінських рішень та їх відповідності локальним умовам. Принцип участі громадян забезпечує залучення мешканців громад до процесів формування та реалізації місцевої політики, що підвищує її легітимність і соціальну підтримку. Партнерство як принцип публічного управління орієнтує органи місцевого самоврядування на співпрацю з бізнесом, громадськими організаціями та іншими стейкхолдерами з метою мобілізації додаткових ресурсів і спільного вирішення проблем розвитку. Принцип інклюзивності, у свою чергу, спрямований на врахування інтересів різних соціальних груп, зниження соціальної нерівності та забезпечення рівного доступу до публічних послуг і можливостей розвитку.

Сучасні принципи публічного управління відображають трансформацію управлінських підходів у контексті цифровізації, глобалізаційних процесів і зростання кризових викликів. Принцип прозорості передбачає відкритість інформації про діяльність органів місцевого самоврядування, доступність даних і зрозумілість управлінських процедур для громадян. Цифровізація як принцип публічного управління забезпечує використання цифрових технологій для підвищення ефективності управлінських процесів, розширення можливостей електронної участі та покращення якості публічних послуг. Орієнтація на результат зумовлює перехід від формального виконання функцій до досягнення вимірюваних соціально-економічних результатів, що відповідають стратегічним цілям розвитку громад. В умовах посилення нестабільності та зовнішніх загроз особливої актуальності набуває принцип стійкості, який передбачає здатність територіальних громад адаптуватися до кризових ситуацій, забезпечувати безперервність управління та збереження ключових функцій місцевої політики.

Таким чином, класифікація принципів публічного управління розвитком територіальних громад дозволяє комплексно охарактеризувати методологічні

засади формування ефективної місцевої політики. Їх узгоджене застосування створює передумови для підвищення результативності управлінських рішень, зміцнення інституційної спроможності громад та досягнення сталого розвитку на місцевому рівні.

Реалізація принципів публічного управління у формуванні ефективної місцевої політики виступає ключовою умовою підвищення якості управлінських процесів на рівні територіальних громад. Саме через практичне втілення принципів у повсякденній діяльності органів місцевого самоврядування відбувається трансформація нормативних положень і управлінських цінностей у конкретні управлінські рішення, що мають вимірювані соціально-економічні результати [8].

Принципи публічного управління виконують роль інструменту підвищення якості управлінських рішень на місцевому рівні, оскільки визначають критерії їх обґрунтованості, прозорості та відповідності публічним інтересам. Дотримання принципів законності та підзвітності забезпечує легітимність управлінських рішень і підвищує рівень довіри громадян до органів місцевого самоврядування. Водночас принцип системності сприяє узгодженню рішень у різних сферах місцевого розвитку та запобігає фрагментарності управлінських дій. Орієнтація на ефективність зумовлює використання аналітичних інструментів, оцінювання альтернатив і прогнозування наслідків управлінських рішень, що особливо важливо в умовах обмежених ресурсів і зростання управлінських ризиків.

Вплив принципів публічного управління на стратегічне планування розвитку територіальних громад проявляється у формуванні цілісного бачення довгострокових цілей, пріоритетів і механізмів їх реалізації. Принципи субсидіарності, участі громадян і партнерства забезпечують відповідність стратегічних цілей реальним потребам громади та сприяють мобілізації внутрішнього потенціалу розвитку. Узгодженість стратегічних цілей із наявними фінансовими, людськими та інституційними ресурсами досягається завдяки інтеграції стратегічного і бюджетного планування, що дозволяє підвищити реалістичність стратегій розвитку та забезпечити їх виконання. У цьому контексті принцип орієнтації на результат сприяє переходу від декларативних стратегічних документів до системи управління, зорієнтованої на досягнення конкретних показників соціально-економічного розвитку.

Особливого значення у формуванні ефективної місцевої політики набуває участь громадськості та міжсекторальна взаємодія як практична реалізація принципів публічного управління. Залучення громадян до процесів прийняття рішень через громадські консультації, бюджети участі, стратегічні сесії та інші форми публічного діалогу підвищує якість управлінських рішень і забезпечує їх соціальну підтримку. Міжсекторальна взаємодія, що передбачає співпрацю органів місцевого самоврядування з бізнесом, громадськими організаціями та

іншими зацікавленими сторонами, сприяє впровадженню партнерських моделей управління, які дозволяють залучати додаткові ресурси, інноваційні підходи та експертні знання.

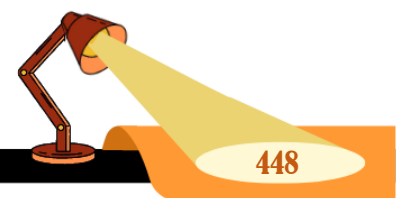
Партнерські моделі управління розглядаються як важливий інструмент підвищення ефективності місцевої політики, оскільки вони забезпечують спільну відповідальність за досягнення стратегічних цілей розвитку територіальних громад. Їх застосування сприяє підвищенню адаптивності місцевої політики до змін зовнішнього середовища, посиленню інституційної спроможності громад та формуванню стійких механізмів реалізації стратегічних ініціатив. У сукупності це створює підґрунтя для переходу від адміністративно-орієнтованих моделей управління до сучасних підходів публічного врядування, орієнтованих на результат, партнерство та сталий розвиток територіальних громад.

Незважаючи на концептуальну визначеність і нормативне закріплення принципів публічного управління, їх практична реалізація в діяльності територіальних громад супроводжується низкою викликів та обмежень, що знижують ефективність місцевої політики. Аналіз сучасної управлінської практики свідчить, що ключові проблеми мають інституційний, кадровий, фінансовий та організаційний характер і потребують системних управлінських рішень.

Одним із суттєвих стримуючих чинників є інституційні та кадрові обмеження, пов'язані з недостатнім рівнем управлінської спроможності органів місцевого самоврядування. У багатьох територіальних громадах спостерігається дефіцит фахівців із стратегічного планування, аналізу політик, управління проектами та цифрової трансформації. Обмежені можливості професійного розвитку, нерівномірний доступ до програм підвищення кваліфікації та висока плинність кадрів негативно впливають на послідовність реалізації принципів публічного управління. Як наслідок, принципи часто залишаються декларативними й не інтегруються повною мірою у повсякденну управлінську практику.

Важливим бар'єром у впровадженні принципів публічного управління виступають фінансові та організаційні чинники. Обмеженість фінансових ресурсів, нерівномірність бюджетної забезпеченості громад і висока залежність від міжбюджетних трансфертів ускладнюють реалізацію принципів ефективності, орієнтації на результат і стійкості. Недостатній рівень інституціоналізації стратегічного та програмно-цільового управління, слабка інтеграція стратегічного і бюджетного планування знижують спроможність громад до реалізації довгострокових стратегічних пріоритетів. Організаційна інерційність і збереження традиційних адміністративних підходів також обмежують впровадження принципів прозорості, участі громадян та партнерства.

На нашу думку, подолання зазначених обмежень потребує комплексного удосконалення реалізації принципів публічного управління на місцевому рівні,

що має включати інституційні, організаційні та управлінські рішення. Інституційний вимір передбачає чітке закріплення принципів публічного управління в стратегічних і нормативних документах територіальних громад, а також розвиток внутрішніх механізмів координації та моніторингу їх дотримання. Організаційні рішення мають бути спрямовані на оптимізацію управлінських структур, посилення міжсекторальної взаємодії та впровадження сучасних управлінських інструментів, зокрема цифрових платформ і аналітичних систем підтримки прийняття рішень. Управлінський аспект передбачає інвестування у розвиток людського капіталу, розширення програм підвищення кваліфікації посадових осіб органів місцевого самоврядування та формування культури стратегічного мислення і відповідальності за результати місцевої політики.

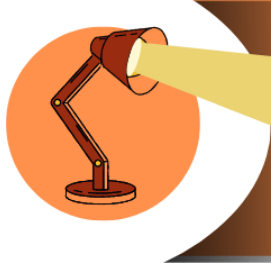
Висновки. Узагальнюючи результати дослідження, можна зробити висновок, що принципи публічного управління виступають фундаментальною основою формування ефективної місцевої політики та ключовим чинником сталого розвитку територіальних громад. Їх системне впровадження забезпечує підвищення якості управлінських рішень, узгодженість стратегічних цілей і ресурсів, зміцнення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування та зростання довіри громадян до місцевої влади.

Значення принципів публічного управління для підвищення ефективності місцевої політики полягає у здатності забезпечити перехід від формального виконання управлінських функцій до результативного та орієнтованого на потреби громади врядування. Вони створюють методологічне підґрунтя для інтеграції стратегічного планування, участі громадськості та міжсекторального партнерства у практику місцевого розвитку.

Література:

1. Antonov A., Prykhodko I., Antonova L. Implementation of good governance principles as a tool for strengthening democracy in Ukraine. *Public Administration and Regional Development*. 2023. 20. pp. 285–302.
2. Гончарук Н., Чередніченко А. Модернізація публічного управління в Україні в умовах війни та в поствоєнний періоду контексті європейських цінностей. *Аспекти публічного управління*. 2022. Том. 10 № 6. С. 46–54.
3. Руснак О. А. Аналіз базових принципів та механізмів публічного управління. *Право та державне управління*. 2024. № 2. С. 196–205.
4. Пилипенко Л., Мацик Р. Сутність, завдання і принципи публічного управління у сфері енергетичного забезпечення територіальних громад. *Розвиток міста*. 2024. № 2. С. 78–86.
5. Zaitul Z., Iona D., Novianti N. (2023). Good Governance in Rural Local Administration. *Administrative Sciences*. 2023. 13(1), Article 19. <https://doi.org/10.3390/admsci13010019>
6. Іщенко М., Руденко І. Основні принципи публічного управління соціально-економічним розвитком суспільства. *Фінансовий простір: міжнародний науково-практичний журнал*. 2016. № 1(21). С. 76–80.

7. Баранов А. П. Визначення принципів публічного управління та адміністрування в нормативно-правових документах України. *Актуальні проблеми державного управління*. 2019. № 2 (56). С. 124–130.

8. Мельниченко Б. Сучасна парадигма публічного управління : практичний вимір для України. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Юридичні науки»*. 2021. № 1(29). С. 104–109.

References:

1. Antonov A., Prykhodko I., Antonova L. (2023) Implementation of good governance principles as a tool for strengthening democracy in Ukraine. *Public Administration and Regional Development*. 20. pp. 285–302 [in English].

2. Honcharuk N., Cherednichenko A. (2022) Modernizatsiia publicnogo upravlinnia v Ukraini v umovakh viiny ta v postvoiennyi period u konteksti yevropeiskykh tsinnosti. *Aspekty publicnogo upravlinnia [Aspects of Public Administration]*. 10(6). С. 46–54 [in Ukrainian].

3. Rusnak O.A. (2024) Analiz bazovykh pryntsyviv ta mekhanizmiv publicnogo upravlinnia. *Pravo ta derzhavne upravlinnia [Law and Public Administration]*. № 2. С. 196–205 [in Ukrainian].

4. Pylypenko L., Matsyk R. (2024) Sutnist, zavdannia i pryntsyvy publicnogo upravlinnia u sferi enerhetychnoho zabezpechennia terytorialnykh hromad. *Rozvytok mista [Urban Development]*. 2. pp. 78–86 [in Ukrainian].

5. Zaitul Z., Ilona D., Novianti N. (2023) Good Governance in Rural Local Administration. *Administrative Sciences*. 13(1). Article 19. URL: <https://doi.org/10.3390/admsci13010019> [in English].

6. Ishchenko M., Rudenko I. (2016) Osnovni pryntsyvy publicnogo upravlinnia sotsialno-ekonomichnym rozvytkom suspilstva. *Finansovyi prostir: mizhnarodnyi naukovo-praktychnyi zhurnal [Financial Space: International Scientific-Practical Journal]*. 1(21). С. 76–80 [in Ukrainian].

7. Baranov A.P. (2019) Vyznachennia pryntsyviv publicnogo upravlinnia ta administruvannia v normatyvno-pravovykh dokumentakh Ukrainy. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia [Actual Problems of Public Administration]*. 2(56). С. 124–130 [in Ukrainian].

8. Melnychenko B. (2021) Suchasna paradyhma publicnogo upravlinnia: praktychnyi vymir dlia Ukrainy. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhniky». Seriya «Yurydychni nauky» [Bulletin of Lviv Polytechnic National University. Series: Legal Sciences]*. 1(29). С. 104–109 [in Ukrainian].

